

عنوان مقاله : " نقش آگاهی و نگرش پرستار در کنترل عفونت های بیمارستانی (یک مقاله مروری)"

نویسنده : معصومه مهاجر بسطامی - کارشناس پرستاری (کارشناس ارشد روان شناسی عمومی)

مقدمه و هدف :

عفونت بیمارستانی مشکل جدیدی نیست و از قدیم وجود داشته و همواره به عنوان یک مشکل اصلی مطرح می باشد . علی رغم بکارگیری انواع مواد ضد میکروبی و وسایل استریل کننده جدید و گوناگون، بروز عفونت در بیمارستان ها هنوز به میزان قابل توجهی مشاهده می شود.

کنترل عفونت بیمارستانی ، هم اکنون یک اولویت جهانی است. استراتژیهای مختلفی برای کنترل عفونتهای بیمارستانی در سرتاسر جهان مطرح است که در صدر آنها نحوه رعایت بهداشت دستها قرار دارد. یکی از علل عدم پذیرش شستشوی دست توسط پرسنل درمان، فقدان اطلاعات علمی از تاثیر قطعی شستن دست روی میزان بروز عفونتهای ناشی از مراقبتهای درمانی می باشد. عفونت بیمارستانی، عفونتی است که بر اثر بروز واکنشهای سوء ناشی از وجود عامل عفونی یا سم آن پدید آمده و بیمار در زمان پذیرش در بیمارستان نه مبتلا به آن بوده است و نه دوره کمون آن را سپری می کرده است.

اتاق های عمل بیمارستان به عنوان جایگاه انجام جراحی های گوناگون روی بدن بیمار یکی از مهم ترین قسمت های بیمارستان از نظر خطر انتقال عفونت می باشند. کوچکترین غفلت در حفظ پاکي محیط اتاق عمل و قسمت های استریل می تواند جان بیماری را که تحت عمل جراحی ساده ای قرار می گیرد، با خطرات جدی مواجه سازد. ثابت شده است که بیشترین مقدار باکتری موجود در اتاق های عمل از سیستم جراحی و در اثر فعالیت آنها ناشی می شود. طبق تخمین کارشناسان، تیم جراحی در هر دقیقه حدود ده هزار ذره باکتریال از خود پخش می کنند. انتقال آلودگی از طریق وسایل و ابزار جراحی که به هر دلیل سیکل کامل استریلیزاسیون را پشت سر نگذاشته اند، یکی از علل عمده عفونت زخم است و سهم بزرگی در این امر دارد

هدف از این بررسی ، تامین، حفظ و ارتقا ایمنی بیماران، همراهان و کارکنان، رضایتمندی آنان از طریق کنترل بیماریهای عفونی و عفونتهای بیمارستانی ، کاهش ابتلا و عوارض ابتلا به بیماریهای عفونی و عفونتهای بیمارستانی و کاهش مرگ و میر، جلوگیری از طولانی شدن اقامت بیماران در بیمارستان و بالا بردن سطح کیفی مراقبتهای درمانی می باشد .

مواد و روشی ها :

یک جستجوی الکترونیک مدلاین ، ژورنالهای پزشکی و پرستاری اطلاعات ، از سال ۲۰۰۰ تا کنون صورت گرفته است .

نتایج :

به دلیل اهمیت موضوع و اولویت جهانی و منطقه ای، ایجاد یک نظام کشوری منسجم و یکسان کنترل عفونتهای بیمارستانی کاملاً ضروری است.

عوامل اجرایی این برنامه کلیه افراد شاغل در بیمارستان اعم از پزشکان، پرستاران، بهیاران، دانشجویان، پرسنل خدمات و پشتیبانی و اداری را شامل می شود. هر کس با هر مسئولیتی در بیمارستان بایستی در پیشگیری و کنترل عفونتهای بیمارستانی به تناسب شغل خود مشارکت کند.

ضد عفونی کردن و شستن صحیح و به موقع دست ها و رعایت اصول و روشهای کنترل عفونت در جلوگیری از انتشار عفونت بسیار مهم است . بدون تردید موثرترین، کم هزینه ترین و مطلوب ترین روش مبارزه با عفونت در هر زمان و مکان، جلوگیری از بروز آن است.

بحث :

براساس مطالعات و بررسیهای پراکندهای که در مراکز دانشگاهی و بیمارستانهای ایران انجام شده است، میزان بروز عفونتهای بیمارستانی در ایران در حدود ۱۵-۱۰ درصد تخمین زده می شود.

به عقیده پژوهشگران یکی از علل بالا بودن درجه عفونت خصوصاً در اتاق های عمل می تواند عدم رعایت اصول و روشهای کنترل عفونت باشد. هر چند در گسترش و شیوع ارگانیسم ها در محیط بیمارستان عوامل و وسایل آلوده نقش موثرتری دارند با وجود این در گسترش و انتقال عفونت های بیمارستانی منابع انسانی ، بیش از تجهیزات متهم هستند .
یک پرستار تحصیل کرده و آگاه باید از آخرین پیشرفت های علمی روز با خبر بوده منبع و راههای کنترل عفونت را تشخیص داده و آنها را در حین مراقبت خود به کار گیرد.
بالا بردن سطح آگاهی و نگرش پرستاران با شرکت آنان در برنامه های بازآموزی کنترل عفونت بیمارستان ها امکان پذیر می باشد .

پس برای استقرار رفتار مناسب ناشی از عملکرد صحیح پرستاران و سایر اعضای تیم درمانی در خصوص پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی، لازم است تا شرایط و امکانات برای عملکرد مناسب به عنوان مثال : نیروی انسانی کافی ، تجهیزات مناسب، آموزش مداوم و به روز و....دربخشها مهیا شود و سپس بنا به توصیه سازمان جهانی بهداشت، این رفتارها مورد پایش از طریق مشاهده ی پیگیر قرارگیرند.

نتایج حاصل از بررسی های به عمل آمده ، حاکی از آن است که پرستاران با سابقه کار بیشتر که در کلاس های بیشتری شرکت کرده بودند میزان آگاهی بیشتری در زمینه کنترل عفونت داشته اند.

این یافته میتواند بیانگر تأثیر مثبت آموزش های ضمن خدمت و نقش مؤثر پرستاردرکنترل عفونت بیمارستان ها باشد ضمن اینکه بر لزوم بازنگری و ارتقای برنامه های آموزشی دوره کارشناسی پرستاری تأکید دوباره می نماید،